

concert
info
Schubert
en Franck

de Doelen

Rosanne Philippens &
Julien Quentin

woensdag 30 oktober 2024
Jurriaanse Zaal, 20.15 uur

programma

woensdag 30 oktober 2024
Jurriaanse Zaal, 20.15 uur
concert zonder pauze

Schubert en Franck

Franz Schubert (1797 – 1828)

Fantasie voor viool en piano in C, D934

Andante molto

Allegretto

Tema e Variazioni - Andantino-Adagio

Tempo I

Allegro vivace

Allegretto

Presto

César Franck (1822 – 1890)

Sonate voor viool en piano in A

Allegretto ben moderato

Allegro

Ben moderato: Recitativo-Fantasia

Allegretto poco mosso

Rosanne Philippens @Sarah Wijzenbeek

Julien Quentin © Julien Mignot

uitvoerenden

Rosanne Philippens **viool**

Julien Quentin **piano**

viool en piano

Rosanne Philippens en Julien Quentin duiken vanavond in twee composities voor viool en piano: een fantasie van Franz Schubert en een sonate van César Franck. De zeer virtuoze werken schreven de componisten beide tegen het einde van hun leven, echter in totaal verschillende omstandigheden.

Schubert

De *Fantasie voor viool en piano* componeerde Schubert in 1827, een jaar voor zijn overlijden. Het was een zeer productief jaar voor hem, waarin hij ook zijn beroemde liedcyclus *Winterreise* schreef, 26 andere liederen en ook nog diverse pianowerken. Bij zo'n creatieve ervaring verwacht je dat het goed gaat met een componist, maar Schuberts gezondheid was slecht in deze periode. Hij kampte met hoofdpijn, duizelingen en misselijkheid en moest regelmatig afspraken afzeggen. Zijn composities brachten ondanks diverse uitvoeringen en publicaties ook niet genoeg geld in het laadje om van te leven. Een jaar later verslechterde zijn gezondheid zodanig, en lijkt hij verschijnselen van tyfus te vertonen, waarna hij snel overleed. De negatieve gemoedstoestand van Schubert klinkt over het algemeen door in de muziek uit zijn laatste levensjaar. Maar waar zijn liederen zwaarmoedig klinken, is de *Fantasie voor viool en piano* een uitzondering met een in het algemeen opgewekt karakter. Voorafgaand aan de première in januari 1828 in de Landhausaal in Wenen besprak Schubert de *Fantasie* uitvoerig met violist Josef Slavik.

Sommige passages in de vioolpartij waren zo ingewikkeld, dat Slavik suggesties deed ter versimpeling, die Schubert accepteerde als alternatieve settingen. Naast deze suggesties worden ook Slaviks aantekeningen voor vingerzettingen en streken tot op de dag van vandaag in publicaties meegegeven. De structuur van de *Fantasie* lijkt op een sonate, met afwisselend een langzaam en snel deel. In het derde deel maakte Schubert diverse variaties op de melodie van 'Sei mir gegrüsst', een lied dat hij eerder in 1821 schreef. Nog eenmaal liet Schubert in deze prachtige virtuoze kamermuziekcompositie zijn meesterlijke melodieën hun werk doen.

Franck

Ook César Franck had in de laatste jaren van zijn leven een enorme creatieve ervaring. Hij werkte aan zijn monumentale oratorium *Les béatitudes*, een pianokwintet, twee symfonische gedichten, maar tot zijn belangrijkste werken uit de zomer van 1886 behoort zeker de *Sonate voor viool en piano*. Het werk representeert Franck op z'n best. Zijn rijke harmonische taal wordt met name gekenmerkt door de wijze waarop hij moduleert, oftewel

hoe hij op ingenieuze wijze de overgang van de ene naar de andere toonsoort maakt. Franck componeerde deze sonate in 1886 voor de bruiloft van de beroemde violist Eugène Ysaÿe. De compositie start met de introductie van een wiegend thema in de vioolstem, dat in alle delen terugkeert. Na een stormachtig tweede deel volgt het expressieve langzame deel, waarna naar een virtuoos slot wordt toegewerkt. Vooral de uiterst moeilijke pianopartij is berucht vanwege de zeer grote akkoorden. Het verhaal gaat dat bij de première op 16 december 1886 in het Brusselse Musée Moderne de *Peinture de musici* een stuk sneller speelden dan Franck oorspronkelijk bedoeld had. De schemer was tijdens het lange concert ingevallen, maar de museumdirectie wilde geen kunstlicht aandoen omdat zij de schilderijen wilden beschermen. Ysaÿe en pianiste Marie-Léontine Bordes-Pène zetten er daarom extra tempo achter, maar speelden desondanks de laatste delen in het donker zo goed als uit het hoofd. Het snellere eerste deel moet Franck zo bevallen zijn, dat hij aan de tempoaanduiding het iets snellere 'allegretto' toevoegde. Ysaÿe voerde de sonate nog vele malen uit tijdens zijn concerten. Dit heeft enorm bijgedragen aan de naamsbekendheid van Franck en de opname van de *Sonate voor viool en piano* in het standaard kamermuziekrepertoire.

tekst: Fien Duijnmayr

Rosanne Philippens, viool

Rosanne Philippens wil met haar optredens graag barrières in de klassieke muziek doorbreken. Ze richtte daartoe 'De Amsterdamse Salon' op, waar op bijzondere locaties op hoog niveau in een salonsfeer muziek wordt gemaakt. In haar concerten door heel Europa focust ze op twintigste-eeuwse concerten. Bij Channel Classics nam ze diverse CD's op, die wereldwijd geprezen worden. Philippens kreeg vanaf jonge leeftijd les bij Anneke Schilt aan de muziekschool van Amstelveen, waarna ze haar studie vervolgde aan het Conservatorium in Den Haag en de Hanss Eisler Academy in Berlijn.
www.rosannephilippens.com

Julien Quentin, piano

Julien Quentin is een veelgevraagd solist en kamermusicus. Over de hele wereld trad hij op, van Amerika tot Japan en het Midden-Oosten. Hij studeerde aan het Conservatorium van Genève, waarna hij ook aan de Indiana University en Juilliard School diploma's behaalde. In zijn huidige woonplaats Berlijn heeft hij een succesvolle concertserie, geïnspireerd op salons uit de Roaring Twenties. Hij werkt ook samen met beeldend kunstenaars om muziek en beeld samen te brengen. Voor EMI, Channel Classics, Sony RCA, Hungaroton en Decca nam Quentin CD's op.
www.julienquentin.com